

Sygn. akt III KRS 3/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania A. H.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 4 listopada 2015 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w T., ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2015 r., poz. 387,

z udziałem G. K.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 17 marca 2016 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Uchwałą Nr 1174/2015 z dnia 4 listopada 2015 r. Krajowa Rada Sądownictwa postanowiła przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w T. kandydaturę asystenta sędziego G. A. K. (pkt 1) oraz nie

przedstawiać z wnioskiem o powołanie do pełnienia tego urzędu pozostałych kandydatur, w tym A. T. H. (pkt 2).

W uzasadnieniu uchwały podniesiono, że kandydat określony w pkt 1 został rekomendowany przez zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa. Kandydat ukończył studia wyższe z oceną bardzo dobrą. W okresie od listopada 2005 r. do kwietnia 2006 r. odbywał staż absolwencki w Instytucie Pamięci Narodowej, a od maja 2006 r. do lutego 2007 r. pracował na stanowisku starszego referenta w Dziale Organizacyjno - Prawnym Uniwersytetu (...). Następnie od maja 2007 r. do września 2007 r. pracował na stanowisku referenta stażysty pełniącego obowiązki asystenta sędziego w Sądzie Rejonowym w D. Aplikację sądową etatową odbywał w okresie od października 2007 r. do września 2010 r. w okręgu Sądu Okręgowego w K.. Egzamin sędziowski złożył we wrześniu 2010 r. z ogólną oceną dobrą plus. Od listopada 2010 r. do chwili obecnej jest asystentem sędziego w VII Wydziale Karnym - Odwoławczym Sądu Okręgowego w K.. Kandydat uzyskał od sędziego wizytatora bardzo dobrą ocenę kwalifikacyjną, w której podkreślono, że jest bardzo dobrze przygotowany pod względem praktycznym i teoretycznym do wykonywania zawodu sędziego. Posiada odpowiednie doświadczenie zawodowe i ugruntowaną wiedzę prawniczą, a przede wszystkim umiejętność samodzielnego i poprawnego stosowania przepisów prawa w praktyce. Ma ponadto predyspozycje osobowościowe, niezbędne dla rzetelnego i prawidłowego wypełniania obowiązków sędziego. Kandydat uzyskał też jednogłośnie pozytywną opinię Kolegium Sądu Okręgowego w K. z najwyższą mocą poparcia (5 głosów „za” z mocą poparcia na poziomie 25 punktów) oraz najwyższe poparcie środowiska sędziowskiego podczas głosowania Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Sądu Okręgowego w K. (50 głosów „za” i 3 głosy „przeciw” przy 12 głosach „wstrzymujących się”). Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że pozostali kandydaci spełniali w mniejszym stopniu oceniane łącznie kryteria związane z powołaniem na stanowisko sędziego sądu rejonowego. O przedstawieniu kandydatury osoby wymienionej w pkt 1 uchwały zdecydował całokształt okoliczności sprawy, w szczególności doświadczenie zawodowe i bardzo dobra ocena kwalifikacyjna kandydata. Uwzględniono także to, że otrzymał on najwyższe poparcie środowiska sędziowskiego. Pozostali kandydaci biorący udział w konkursie, w tym A. H.

, nie byli w ocenie Rady, kandydatami lepszymi niż G. K. W konsekwencji Krajowa Rada Sądownictwa udzieliła kandydaturze wymienionej w pkt 1 uchwały poparcia bezwzględną większością głosów (18 głosów „za”, przy braku głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”), natomiast kandydatura A. H. nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów (brak głosów „za” i 7 głosów „przeciw”, przy 11 głosach „wstrzymujących się”).

Odwołanie od powyższej uchwały złożył A. H., opierając je na art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 zdanie pierwsze ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, tj. „na takim naruszeniu przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy”.

W uzasadnieniu odwołania podniesiono, między innymi, że postępowanie przeprowadzono w sposób arbitralny, w oparciu o niejawne, niejasne i być może niewłaściwie promulgowane przepisy dotyczące kryteriów doboru kandydatów. W szczególności nie jest bowiem wiadome, na jakiej podstawie prawnej w uchwale Kolegium Sądu Okręgowego w K. pojawiły się uwagi o „mocy poparcia”, a wyciąg z protokołu z posiedzenia Zgromadzenia Przedstawicieli w ogóle nie zawiera podstawy prawnej. Na pisma odwołującego się dotyczące wyjaśnienia tych i innych szczegółowo opisanych kwestii nigdy nie udzielono mu odpowiedzi. Nie ma też dostępu do wewnętrznych sądowych aktów normatywnych, wobec czego nie sposób stwierdzić, czy obrady tych gremiów odbywały się zgodnie z obowiązującym prawem i w związku z tym, jakie znaczenie przypisać głosom oddanym przez ich członków na poszczególnych kandydatów. Jest to zaś bardzo ważne, albowiem to poparcie jest faktycznie jedynym kryterium dobierania kadry sędziowskiej. Analizując bowiem wszystkie pozostałe kryteria doboru kandydatów, nie sposób dostrzec, czym kandydat rekomendowany wyróżniał się spośród pozostałych. Zgodnie zaś z art. 35 ust. 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście zespół kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów. Uwzględniając treść uzasadnienia zaskarżonej uchwały, stwierdzić należy, że Rada nie oceniała kandydatów według tak

uszeregowanych kryteriów. Jedynym kryterium, które rzeczywiście miało wpływ na wybór kandydata, jest bowiem poparcie środowiska sędziowskiego, „a brak lubienia skutkuje nierzetelnymi opiniami i ocenami kwalifikacji - dokonywanymi przez to samo środowisko sędziowskie”.

Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o odrzucenie odwołania w części dotyczącej uczestników J. A. G. i J. F. i oddalenie odwołania w części dotyczącej przedstawienia z wnioskiem o powołanie kandydatury G. K. oraz nieprzedstawienia odwołującego się.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zawiera usprawiedliwionych zarzutów.

Zgodnie z art. 60 Konstytucji RP, obywatele polscy korzystający z pełni praw publicznych mają prawo dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach. Z kolei art. 32 ustawy zasadniczej statuuje zasadę równości wszystkich wobec prawa i równości traktowania wszystkich przez władze publiczne (ust. 1) oraz zakazuje dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny (ust. 2). W myśl art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714 ze zm.; dalej jako: „ustawa o KRS”), do kompetencji Rady należy rozpatrywanie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich oraz - będące wynikiem realizacji tego zadania - podjęcie uchwały w przedmiocie przedstawienia lub nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie na stanowisko sędziego. Przepis art. 33 ust. 1 ustawy zobowiązuje Krajową Radę Sądownictwa, aby przed podjęciem uchwały w indywidualnych sprawach należących do jej kompetencji, wszechstronnie rozważyła sprawę, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeśli zostały złożone. W myśl art. 35 ustawy, jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, zespół Krajowej Rady Sądownictwa opracowuje listę rekomendowanych kandydatów (ust. 1), kierując się przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne

dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, a także opinie kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów (ust. 2).

Na tle przytoczonych przepisów w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że po pierwsze - przedmiotem sprawowanej przez ten Sąd kontroli jest formalny aspekt dostępu do służby, związany z przestrzeganiem przez Radę zastosowanych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji czy też predyspozycji danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach postępowania przed Radą, gdyż mogłoby to oznaczać naruszenie jej uprawnień i kompetencji wynikających z art. 179 Konstytucji RP i art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o KRS. W konsekwencji ocena doboru kryteriów oraz znaczenie przywiązywane do poszczególnych kryteriów przy ocenie kandydatów na stanowiska sędziowskie pozostają poza zakresem kompetencji Sądu Najwyższego do kontroli zgodności uchwał Rady z prawem (art. 44 ust. 1 ustawy o KRS), chyba że naruszają podstawowe zasady prawne lub opierają się na zastosowaniu niedozwolonych kryteriów oceny (por. wyroki z dnia 20 października 2009 r., III KRS 13/09, OSNP 2011 nr 13-14, poz. 196; z dnia 17 sierpnia 2010 r., III KRS 6/10, OSNP 2012 nr 1-2, poz. 25; z dnia 5 sierpnia 2011 r., III KRS 10/11, LEX nr 1001316; z dnia 5 sierpnia 2011 r., III KRS 11/11, LEX nr 1001318; z dnia 20 września 2011 r., III KRS 13/11, LEX nr 1001319; z dnia 15 grudnia 2011 r., III KRS 12/11, LEX nr 1106742). Po drugie, żadne z kryteriów oceny poszczególnych kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie brane pod uwagę w postępowaniu przed Krajową Radą Sądownictwa nie ma charakteru decydującego, ani też nie jest koniecznie wymagane uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z nich. O przeprowadzeniu prawidłowej oceny zgłoszonych kandydatur decyduje bowiem ocena całościowa (kompleksowa) wynikająca z łącznego zastosowania tych kryteriów, co wynika z obowiązku wszechstronnego rozważenia przez Radę okoliczności sprawy (por. wyrok z dnia 5 września 2013 r., III KRS 212/13, LEX nr 1402637 i powołane w nim wcześniejsze orzecznictwo). Po trzecie - nie ma podstaw do przyjęcia, że Rada, nie zamieszczając w uzasadnieniu uchwały szczegółowej charakterystyki niewybranego kandydata, nie dokonała wnikliwej oceny jego kandydatury, skoro uzasadnienie uchwały wskazuje, iż o wyborze kandydata zadecydowała całościowa ocena wynikająca z łącznego zastosowania

przyjętych kryteriów (por. wyroki z dnia 12 czerwca 2012 r., III KRS 15/12, OSNP 2013 nr 13-14, poz. 166; z dnia 13 lipca 2012 r., III KRS 17/12, OSNP 2013 nr 15-16, poz. 194; z dnia 15 stycznia 2013 r., III KRS 33/12, LEX nr 1294470). Po czwarte - ponieważ Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji zawodowych i moralnych kandydata do pełnienia urzędu sędziego, to samo niezadowolenie lub subiektywne poczucie pokrzywdzenia nie stanowi usprawiedliwionej podstawy odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, jeżeli odwołujący się nie wskazał uzasadnionych zarzutów, które potwierdzałyby rzeczywiste zastosowanie wobec jego kandydatury nierównych lub dyskryminujących go kryteriów dostępu do wakujących stanowisk sędziowskich w porównaniu do innych kandydatur zgłoszonych w tej procedurze konkursowej (por. wyrok z dnia 10 czerwca 2009 r., III KRS 6/08, LEX nr 523533).

Z uzasadnienia zaskarżonej uchwały jasno wynika, że Rada uwzględniła w odniesieniu do wszystkich kandydatów będących uczestnikami postępowania jednolite okoliczności rzutujące na ocenę ich predyspozycji do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w T. i dochowała wynikającego z art. 33 ust. 1 ustawy o KRS wymagania wszechstronnego rozważenia sprawy, przy uwzględnieniu przyjętych i określonych w art. 35 ust. 2 tej ustawy kryteriów. Kryteria te wyraźnie wynikają ze szczegółowego umotywowania przyczyn dokonanego wyboru. Rada przypisała szczególne znaczenie doświadczeniu zawodowemu kandydata, posiadaniu przez niego dobrej znajomości przepisów prawa materialnego i procesowego, wysokiemu poziomowi merytorycznemu sporządzanych projektów orzeczeń i uzasadnień, wnioskowi płynącemu z opinii na temat jego pracy, przymiotom wskazanym w bardzo dobrej ocenie kwalifikacyjnej. Uwzględniono także wyniki głosowania członków Kolegium Sądu Okręgowego w K. oraz najwyższe poparcie Zgromadzenia Przedstawicieli Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w K..

Należy zaś mieć na względzie, że aczkolwiek wyniki głosowania w kolegium i zgromadzeniu ogólnym sędziów właściwego sądu nie wiążą Krajowej Rady Sądownictwa w ocenie kandydata na wolne stanowisko sędziowskie, to jednak mają one istotniejsze znaczenie dla oceny kandydatów niż rekomendacje, publikacje, czy też inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia (por. również

powołany wyżej wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2012 r., III KRS 17/12). Z tego względu przyjmuje się, że Rada powinna umotywować swój wybór wówczas, gdy dotyczy on osoby, która uzyskała mniejsze poparcie środowiska zawodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09, LEX nr 737271). Nie budzi zaś wątpliwości, że niezależnie od kwestionowanej przez odwołującego się „mocy poparcia” wyniki, jakie uzyskał podczas głosowania zarówno przez członków Kolegium Sądu Okręgowego, jak i w trakcie Zgromadzenia Przedstawicieli Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w K., odbiegały zdecydowanie na jego niekorzyść od wyników kandydata rekomendowanego. Odwołujący się uzyskał jednogłośnie negatywną opinię Kolegium (5 głosów „przeciw”) podczas, gdy G. K. jednogłośnie pozytywną. Nie inaczej przedstawiały się wyniki głosowania na posiedzeniu Zgromadzenia Przedstawicieli, skoro na kandydaturę odwołującego się oddano 1 głos „za”, przy 48 głosach „przeciw” i 12 głosach „wstrzymujących się”, zaś na kandydaturę G. K. - 50 głosów „za”, przy 3 głosach „przeciw” i 12 głosach „wstrzymujących się”. Nie ma przy tym podstaw do stwierdzenia, że taki rozkład głosów był wynikiem jedynie, jak to ujął skarżący, „lubienia” bądź „nielubienia” kandydata przez środowisko sędziowskie. Nie może o tym bowiem przekonać jedynie subiektywny pogląd odwołującego się. Brak jest również przesłanek do uznania, że głosowanie nad kandydaturami w trakcie posiedzeń Kolegium i Zgromadzenia Przedstawicieli dotknięte było dyskwalifikującymi je wadami, bowiem w odwołaniu nie wskazano żadnych takich okoliczności, które mogłyby o tym świadczyć.

Uzasadnienie zaskarżonej uchwały jednoznacznie wskazuje, że Rada, rozpatrując i oceniając kandydatury zgłoszone na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Rejonowym w T., dysponowała dokumentacją dotyczącą poszczególnych osób biorących udział w konkursie (a więc również zawierającą dane dotyczące skarżącego). To, że w uzasadnieniu kwestionowanej uchwały pominięto omówienie - w kontekście przyjętych kryteriów - niektórych okoliczności dotyczących skarżącego, nie oznacza, że Rada ich nie rozpoznała i nie wzięła pod uwagę, skoro dokonała oceny wszystkich kandydatur „po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy”, a więc z uwzględnieniem całej dokumentacji

pozostającej w jej dyspozycji, również w kontekście wymienionych w art. 35 ustawy o KRS kryteriów ustalania kolejności kandydatów.

Jedynie kryteria uznane przez Radę za najistotniejsze i zastosowane w pierwszej kolejności umożliwiły jej - „po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy” - na dokonanie oceny, że skarżący nie spełnia na takim poziomie kryteriów z art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, jak wnioskowany asystent sędziego G. K.. Nie chodzi przy tym - o czym wyżej była mowa - o ocenę w ramach poszczególnych kryteriów wymienionych w tym przepisie, ale o ocenę całościową, wynikającą z łącznego zastosowania przyjętych przesłanek. Na podstawie tych kryteriów Rada dokonała - w procedurze głosowania - jednoznacznie niekorzystnej dla skarżącego oceny jego kandydatury w porównaniu z kandydaturą G. K. (skarżący nie otrzymał ani jednego głosu poparcia). Oceny tej nie może podważyć przeciwstawienie jej przez skarżącego własnej oceny, opartej na tym samym materiale, przy zastosowaniu innej hierarchii „ważności” kryteriów, gdyż ta należy do wyłącznej kompetencji Rady.

Zdaniem Sądu Najwyższego, uzasadnienie uchwały podjętej w przedmiotowej sprawie oraz dokumenty obrazujące przebieg postępowania przed Radą pozwalają przyjąć, że rozstrzygnięcie, jakie zapadło w kwestionowanej uchwale o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP kandydatury odwołującego się z wnioskiem o powołanie go na urząd sędziego, zostało podjęte po wszechstronnym rozważeniu całości zgromadzonego materiału dowodowego i z zachowaniem prawidłowego toku postępowania przed Radą.

Z przedstawionych względów - wobec niewykazania, że zaskarżona uchwała jest sprzeczna z prawem - Sąd Najwyższy oddalił odwołanie na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS.